

Psykologprofesjonen

Helsehjørnet

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

Det er ingen enkel øvelse å balansere psykologprofesjonens beskyttede rettigheter som helsearbeider opp mot ambisjonen om å bidra til tjenesteutvikling på nye arenaer. For det er ikke gitt at tittelbeskyttelsen vil gjelde når psykologen skal jobbe systemisk på kommunalt nivå, bidra til forebyggende arbeid, bedre barnehager og skoler, yte støtte for å holde folk i arbeid og mer til.

Samtidig er det ingen tvil om at psykologer anses som helsearbeidere. Dette kommer tydelig frem i Helse- og omsorgsdepartementets svar til ESA i forbindelse med ELTE-saken (se side 1040). Her betones det hvordan psykologene har fått et stadig mer utvidet, selvstendig ansvar i norske helsetjenester. Denne utviklingen skjøt fart etter årtusenskiftet, da ikke-kliniske psykologifag i stort monn ble faset ut til bachelor- og masterstudiene, mens profesjonsstudiet vektla psykologen som helsearbeider. På lederkonferansen i 2015 understreket ledere fra de norske profesjonsstudiene følgende: Hvis ikke psykologen utreder, diagnostiserer og behandler, er det heller ingen grunn til at psykologtittelen skal være beskyttet. Nettopp derfor mener norske myndigheter at ELTE-studentene ikke får kalle seg psykolog i Norge: De er ikke utdannet kliniske psykologer.

Hvis ikke psykologen utreder, diagnostiserer og behandler, er det heller ingen grunn til at psykologtittelen skal være beskyttet

Mange lever godt med denne rendyrkede helseprofesjonsidentiteten, men både myndighetene og psykologene selv ønsker å utvide denne rollen. Som når psykologspesialist Britt Randi Hjartnes Schjødt i denne utgaven skriver om kommunepsykologrollen: «Psykologens kompetanse skal altså ikke bare brukes til bedre helsehjelp til den enkelte, men også til å utvikle bedre tjenester og kommuner» (se side 1038). Det betyr å se utover den kliniske kompetansen og dra veksler på blant annet en samfunnspsykologisk verktøykasse.

En rekke psykologer bruker allerede sin kompetanse på måter som peker ut av klinikken. Dette er viktig arbeid, men trolig vanskelig å forbeholde psykologprofesjonen. Bevegelsen ut av klinikken kan da gjøre det langt vanskeligere å beskytte psykologtittelen. Men kanskje finnes det gode argumenter for at psykolog er en beskyttet tittel også utenfor helsetjenestene?